

15-18 hónapos kor

Jelszó: akarom, enyém, most, még egyszer...

Az ellentétek korszaka

A lassan másfél éves csöppség belép az ellentétek korszakába, szaporodnak a konfliktusok, és mindig csak menne és menne. Jelszavai az akarom, enyém, most, még egyszer...

Már jól megtanulta, hogy a használati tárgyakhoz szinte minden ember azonos módon viszonyul. A telefont mindig a fülükhez teszik, a cipőt a lábukra húzzák, vagy a pohárból

mindig isznak. Ezeket a cselevéseket ő is egész ügyesen elsajátította már és boldogan utánozza a nagyokat. Meg kell tanulnia valami egészen mást is, mégpedig azt, hogy nem minden tárgyat kaphat meg, és nem teheti mindennel azt, amit másoktól látott, vagy nem kísérletezgethet bármivel, ami neki megtetszik. Egyes tárgyak veszélyesek lehetnek számára, de ezt még csak a felnőttek értik meg. Ezért minél jobban szeretné a lámpaszínórt megráncigálni vagy mi több, azzal húzni maga után a lámpát a szőnyegen, annál inkább megráncigadják ezt tőle.

De nem csak a tárgyak miatt alakul ki egyre több konfliktus a gyermek és a szülei között, hanem bizonyos tevékenységek kapcsán is. Nem érti, hogy miért kell megennie a főzeléket, amikor édes sütit is lehetne enni, vagy miért kell megfürödni és elmenni aludni, amikor még annyi mindennel szeretne játszani. Csecsemőkorában szinte mindenben támogatást és megértést kapott, boldog egyetértés volt közte és a szülei között. Ezért ezt a számára érthetetlen helyzetet most nem képes felfogni és átmenetileg hatalmas ellentét feszül a kicsi és a szülők között.

A felnőttek következetes és szeretetteljes nevelése mellett azonban hamarosan megérti, hogy az emberek alapvetően azonosak és teljesen különbözőek is egyszerre. Rájön, hogy nem mindenki szeretné azt, amit ő, és amit mások akarnak, az számára sem kedvező mindig. Lassacskán megtanulja, hogy az embereknek vannak vágyaik, és ezek a vágyak különbözőek vagy akár teljesen ellentétesek is lehetnek.

Mindig csak menni

Járása hétről-hétre egyre magabiztosabb, nem csoda, hiszen egész nap ezt gyakorolja, sőt, talán még ezt is álmodja.

Már nagyobbakat lép, mint pár hónappal ezelőtt, közben a térdeit is magasabbra emeli és a lábfejei is közelebb kerültek egymáshoz, már csak egy lábfejnyi távolság van a kettő között. Sokkal ritkábban esik el, de ha mégis, ügyesen letámaszkodik, nem szeppen meg, hanem rögtön felpattan, és máris megy tovább. Sokkal gyorsabban, de még telitalpas lépésekkel jár, és közben nem dől előre a törzse. Futni is tud, de még merev térdekkel, kicsit bizonytalanul és a megállás sem sikerül mindig zökkenőmentesen. Oldalazva és hátrafelé is tud lépegetni, vagy akár körbe-körbe forog. Ha zenét hall, azonnal táncolni kezd, rugózik a térdével, billegeti a fenekét előre-hátra és oldalra is riszálja magát.

Kézen fogva mellélépéssel felmegy a lépcsőn, de ugyanez lefelé még nem biztos, hogy sikerül. Jobb híján, fenéken csúszik le fokról-fokra vagy a jól bevált módszerrel, négykézláb, háttal mászik le.

Labdázik

A labdát nagyon ügyesen tudja dobni egy kézzel, de elkapni még nem mindig, csak akkor, ha a nagy labdát pont a kezeibe dobjuk úgy, hogy a hasával is segíthessen a megfogásban. A labdát elrúgni még nem tudja, mert nem tud egy lábon állni. Focizni azért nagyon jól lehet vele, szívesen játszik ő is, de a labdát csak nekifutásból, a lépés lendületével képes elrúgni. Azonban ez akkor is nagyon jó játék, sokat ügyesedik közben az egyensúlya, a szem-láb koordinációja és foci közben észrevétlenül gyakorolhatja az elindulást, a gyorsítást, a lassítást és a szándékos megállást, valamint a gyors irányváltoztatást. Mindegyik képesség nagyon fontos a megfelelő mozgáskoordináció kialakításához.

Érteni és mondani

Egyénekenként változó, hogy mennyi szót ismer fel és mennyit használ egy másfél éves gyermek. Gyakran mondják a szülők, hogy a kicsi mindent megért, de még alig beszél, vagy csak a saját kitalált szavait mondja. És ez így is igaz, a kisgyerek sokkal több kifejezést ért, mint amennyit maga is el tudna mondani.

A hangképzés és a beszédtanulás egyik fontos tényezője, hogy a gyerekek csakis azokat a hangokat tudják kiejteni, amelyeket képesek meghallani is. A „tutya” azért nem kutya, mert a K hangot, a „jépa” és a „jiba” szóban a R és L hangot nem hallja még pontosan. Ez főként akkor igaz, ha korábban sok felső légúti betegségen esett át a kicsi.

A másik fontos képesség a megfelelő nyelv és ajakmozgások kialakulása, ami ebben az életkorban még nem tökéletes, de egy egészségesen fejlődő gyermek óvodás korában spontán megtanulja majd.

A zenehallgatás, az éneklés és mondókázás sokat segít abban, hogy a hangtartomány minél szélesebb skáláját képes legyen a gyermek füle meghallani. Ezáltal képes lesz arra is, hogy megkülönböztesse a beszédhangokat és megértse a szavakat, ezzel majd ő is képes lesz ezeknek a hangoknak a képzésére, vagyis a helyes beszédre.

Enni vagy nem enni

Ebben a korban megváltozhatnak a baba evési szokásai. A száj körüli izmok fejlődésével megjelenik az úgynevezett rotációs rágóstádium, azaz a nyelv és az állkapocs aktivizálódik a rágásban és egyszerű körkörös mozgással őrli meg az ételt.

Két kézzel emeli a poharat a szájához, és már csak nagyon keveset önt mellé. Ebédnél telemeri a kanalát, a kanál megtartásához és mozgatásához az ujjait is igénybe veszi. A rakománnyal teli kanalat a tányér és a szája között már egyenesen viszi, csak a szájánál vagy benne fordítja meg a kanalat, így egyre több étel kerül a szájába, és egyre kevesebb a partedlire.

Határozottan különbséget tesz az ételek között. Vannak nagy kedvencei és olyan ennivaló is akad bőven, amit egyáltalán nem hajlandó mostanában megenni. Egyes gyerekek nagyon válogatósak lesznek, nagy fejtörést okozva ezzel az anyukának. Az is lehet, hogy nem eszik naponta, csak egyszer vagy kétszer és akkor is csak néhány falatot. Két nap múlva viszont mohón megeszi a reggelit, jó étvággal elfogyasztja az ebédet is, azután ismét néhány böjtös nap következik.

A kisgyermek testének élettani megnyúlását, az arcának megváltozását az aggódó szülők a fogyás jelének tudják be, holott a testsúlya nem csökken. Ők mégis félnek, hogy nem gyarapodik megfelelően a gyermekük.

Az egészséges gyermek sosem éhezik, és nem is eszi magát túlzottan tele. Pontosan érzi, hogy a szervezetének mennyi ételre van szüksége. A gyermek normális fejlődéséhez a szülőknek annyit kell csak tennie, hogy tápláló és egészséges ételeket kínál neki és kerüli a nagy szénhidrát-tartalmú és mesterséges adalékanyagokkal kezelt ételeket.

Vigasztaló vagy átmeneti tárgy

Már egy éves kora előtt a baba elkezd ragaszkodni egy bizonyos tárgyhoz, legtöbbször egy puha plüss állatkához, de akár egy puha kendőt vagy egy kispárnát is választhat. Ezek a kincsek mostanra társsá válnak és még öt éves korig biztosan nagy becsben lesznek tartva. Sok felnőtt emlékszik vissza nosztalgikus mosollyal a kopott fületlen

mackóra, aki még az első iskolai „ottalvós” táborba is elutazott velük, és talán még a mai napig ott lapul valamelyik szekrényben.

Az átmeneti tárgy az anyától leváló kisgyermek anyapótló viselkedésének a tárgya. Azok a gyermekek keresnek ilyen vigasztalást, akiknek nagyon fontos az édesanyjuk közelsége, mert nagyon szeretik egymást. Amikor mégsem lehet mellettük az anyukájuk, akkor kell egy társ, aki megvigasztalja őket, amíg az anya vissza nem tér. Ez a tárgy vagy inkább társ segít abban, hogy a kisgyermek megtanuljon megbirkózni a szorongásaival, a frusztrációval, valamint támogatást kap az önállósodáshoz. Ez a tárgy a gyermek első tulajdona, ami csak az övé, és mindig az otthon nyugalmanak és biztonságának érzetét nyújtja számára. Ezért legyen mindig kéznél az utazáskor, elalvásnál, vagy a bölcsődébe induláskor. Ha lehet, akkor érdemes belőle kettőt beszerezni, hogy mosás idejére se maradjon vigasz nélkül a kicsi.

